

6. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

6.1. OSPOSOBLJAVANJE NA RADNOM MJESTU

Cilj mjere	Nezaposlenim osobama omogućiti stjecanje znanja i vještina za obavljanje poslova određenog radnog mjesta ili obnavljanje vještina izgubljenih tijekom proteka vremena, kroz učenje na radnom mjestu i kombinirano u obrazovnoj ustanovi i na radnom mjestu
Ciljane skupine	1. Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju, a koje se osposobljavaju za rad u zanimanjima složenosti do 3. stupnja ISCED ⁶³ 2. Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju, a koje se osposobljavaju za rad u zanimanjima više razine složenosti (ISCED 4 i više)
Trajanje	Ciljana skupina 1: do 4 mjeseca. Iznimno, za osobe koje pohađaju formalni program osposobljavanja u suradnji s obrazovnom ustanovom te osobe uključene u Program integracije ranjivih skupina na tržište rada (Posao+) - do 6 mjeseci. Ciljana skupina 2: do 6 mjeseci
Vrsta prihvatljivih troškova	
Nositelj osposobljavanja Za osobe iz ciljane skupine 1: - troškovi mentorstva u bruto I iznosu mjesečno po polazniku, ovisno o razini složenosti poslova: – 225,00 EUR za programe osposobljavanja za rad u zanimanjima niže razine složenosti (do ISCED 2) – 265,00 EUR za programe osposobljavanja za rad u zanimanjima srednje razine složenosti (ISCED 3) - troškovi zdravstvenih pregleda ukoliko su neophodni za provedbu osposobljavanja - Ako se provodi formalni program osposobljavanja, osim troška mentorstva i zdravstvenog pregleda, prihvatljiv je trošak teorijske nastave u ustanovama za obrazovanje odraslih do 2.400,00 EUR po polazniku (ovisno o složenosti programa i prosječnoj cijeni istovrsnog programa na određenom području), za formalne programe odobrene od strane nadležnog Ministarstva kojima se stječe javna isprava Za osobe iz ciljane skupine 2: - troškovi mentorstva u bruto I iznosu do 300,00 EUR mjesečno po polazniku - troškovi zdravstvenih pregleda ukoliko su neophodni za provedbu osposobljavanja Ako se provodi formalni program osposobljavanja, osim troška mentorstva i zdravstvenog pregleda, prihvatljiv je trošak teorijske nastave u ustanovama za obrazovanje odraslih do 2.400,00 EUR po polazniku (ovisno o složenosti programa i prosječnoj cijeni istovrsnog programa na određenom području) za formalne programe odobrene od strane nadležnog Ministarstva kojima se stječe javna isprava Ako se provodi osposobljavanje za specifične poslove više razine složenosti i poslove iz sustava visokih tehnologija za koje ne postoje formalni programi, može se isplatiti najviše do 2.400,00 EUR po polazniku za ukupnu provedbu osposobljavanja. Tako isplaćeni iznos potpore obuhvaća sve troškove koji nastanu ili bi mogli nastati u vezi s izvođenjem programa osposobljavanja, a odnose se na trošak mentorstva, troškove	

⁶³ Prema međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja (ISCED 2011), na razini ISCED 2 nalaze se osobe sa završenom osnovnom školom, na razini ISCED 3 osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem (programi strukovnog obrazovanja, gimnazijski programi, umjetničko obrazovanje), te na razini ISCED 4 osobe sa završenim poslijesrednjoškolskim programima usavršavanja /obrazovanja odraslih (nadogradnja na srednjoškolsku kvalifikaciju, ali programi ne omogućuju pristup na višu razinu i ne pripadaju visokom obrazovanju) ISCED razine 5 do 8 odnose se na kvalifikacije stečene kroz tercijarno obrazovanje.

zdravstvenih pregleda te ostale troškove osposobljavanja (trošak predavača teorijske nastave i nastavnog materijala prema potrebi).

Polaznik osposobljavanja

- novčana pomoć nezaposlenim osobama prijavljenim u Evidenciju Zavoda prema Odluci Upravnog vijeća Zavoda
- putni troškovi nezaposlenim osobama prijavljenim u Evidenciju Zavoda prema Odluci Upravnog vijeća Zavoda
- troškovi posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju članka 10., stavak 1., točka 3. Zakona o doprinosima (NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23, 114/23, 152/24) za osobe osigurane u određenim i posebnim okolnostima

Za hrvatske povratnike/useljenike iz hrvatskog iseljništva, kako su isti definirani Pojmovnikom objavljenim na <https://mjere.hzz.hr/korisnicki-centar/pojmovnik/>, uz prethodno navedeno:

- povrat stvarnog iznosa jednokratno uplaćenog iznosa doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje do maksimalno 12 mjeseci, ako su ti troškovi nastali najviše 12 mjeseci prije početka osposobljavanja
- povrat stvarno plaćenih troškova doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za vrijeme trajanja osposobljavanja
- povrat stvarno nastalih troškova na ime prijave dokumenata za potrebe priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije i postupka priznavanja inozemne stručne kvalifikacije

Korisnici

1. **nositelji osposobljavanja** – poduzetnici, poduzetničke potporne institucije i neprofitne organizacije koje obavljaju gospodarsku djelatnost, kako su isti definirani Pojmovnikom objavljenim na www.mjere.hzz.hr
2. **nezaposlene osobe** iz ciljane skupine

Napomena: Hrvatski povratnici/useljenici iz hrvatskog iseljništva, kako su isti definirani Pojmovnikom objavljenim na <https://mjere.hzz.hr/korisnicki-centar/pojmovnik/>, mogu se uključiti u osposobljavanje na radnom mjestu za rad u zanimanjima složenosti najviše do razine koja odgovara njihovom najviše stečenom stupnju obrazovanja.

Način odabira korisnika

1. **nositelji osposobljavanja** – javni poziv i obrada zahtjeva
2. **polaznici osposobljavanja** – selekcija kandidata i upućivanje od strane savjetnika za zapošljavanje Zavoda

Kriteriji

Zahtjev mogu podnijeti poslodavci i druge organizacije koje mogu provesti osposobljavanje radi stjecanja kompetencija, koji imaju potrebe za zapošljavanjem radnika ili suradnju s drugim poslodavcima koji iskazuju potrebe za radnicima traženih kompetencija ili pružaju mogućnosti za samozapošljavanje radnika (kao što su razvojne agencije, poduzetnički inkubatori ili nevladine udruge).

U svrhu provođenja osposobljavanja poslodavac mora imati osigurane prostorne i materijalne uvjete za provedbu programa, uključujući zaposlenog mentora s najmanje 2 godine radnog iskustva u zanimanju ili poslovima za koji se vrši osposobljavanje, s najmanje stečenom kvalifikacijom na razini srednjoškolskog obrazovanja. Jedan mentor može osposobljavati do najviše 3 osobe.

Iznimno, mentor u poduzetničkim potpornim institucijama koje provode osposobljavanja za specifične poslove iz sustava visokih tehnologija mogu osposobljavati do najviše 10 osoba, ovisno o organizacijskim uvjetima te prema potrebi angažirati vanjske predavače za određeni dio programa.

UVJETI ZA PONOVO KORIŠTENJE MJERE

Novi zahtjev za osposobljavanje može se odobriti nositelju osposobljavanja pod sljedećim uvjetima:

- Ako se u trenutku podnošenja novog zahtjeva ne provodi osposobljavanje za isto radno mjesto
- Ako je zadovoljen uvjet da je najmanje 30 % polaznika koji su završili osposobljavanje za isto radno mjesto (s početkom osposobljavanja unatrag 12 mjeseci od dana početka novog osposobljavanja) zasnovalo radni odnos prema evidenciji HZMO-a na poslovima koji su vezani za program osposobljavanja, odnosno 15% kada je riječ o osobama s invaliditetom. Navedeno uključuje osobe koje su prekinule osposobljavanje zbog zapošljavanja na radnim mjestima za koja su se osposobljavale te isključuje osobe koje su prekinule osposobljavanje iz drugih opravdanih razloga sukladno ugovoru.

NAPOMENA:

Osposobljavanje na radnom mjestu ne može se odobriti:

- osobama sa stečenom kvalifikacijom u zanimanju/poslovima na kojima se osposobljava, koje nemaju radnog iskustva u stečenom zanimanju
- osobama s kvalifikacijama koje su tražene na tržištu rada, a osposobljavale bi se za druga zanimanja
- za osobe koje su završile isti program obrazovanja za stjecanje kompetencija potrebnih za rad putem vaučera koje financira Zavod
- ako je poslodavac unazad 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva donio odluku o poslovno uvjetovanom otkazu na radnim mjestima na kojima će se osobe osposobljavati
- Poslodavcu koji je na popisu poslodavaca kod kojih je utvrđeno postojanje neprijavljenog rada (dalje u tekstu: „crna lista“) sukladno Zakonu o suzbijanju neprijavljenog rada.⁶⁴

Osposobljavanje na radnom mjestu može se odobriti osobama s invaliditetom i osobama uključenima u Program+ bez obzira na deficitarnost prethodno stečene kvalifikacije.

Obveze korisnika

Nositelj osposobljavanja (poslodavac)

- osigurati uvjete za provedbu osposobljavanja prema dogovorenom programu
- osigurati najmanje 1 mentora na 3 polaznika te njihovu stalnu podršku tijekom trajanja programa, za dane osposobljavanja kod poslodavca, te osigurati prijenos potrebnog teorijskog znanja za obavljanje poslova
- osigurati najmanje 1 mentora na 10 polaznika za osposobljavanja u poduzetničkim potpornim institucijama
- protekom svakog mjeseca Zavodu dostaviti izvještaj o prisutnosti
- predstavnicima Zavoda omogućiti kontrolu izvođenja programa osposobljavanja
- osigurati plaću mentora u većem ili istom iznosu u odnosu na plaću koju je mentor imao ugovorenu prije provedbe osposobljavanja
- prije početka osposobljavanja uputiti polaznike na zdravstveni pregled ako je isti potreban za osposobljavanje te dostaviti Zavodu presliku Uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti polaznika za obavljanje radnog mjesta za koje se traži osposobljavanje i presliku sanitarne knjižice

⁶⁴ Ako tijekom razdoblja korištenja potpore poslodavac dospije na „crnu listu“ ugovor se raskida.

- na kraju provedenog osposobljavanja polaznicima izdati potvrdu o trajanju osposobljavanja i stečenim kompetencijama ili uvjerenje o stečenoj kvalifikaciji ili stručnoj osposobljenosti (javna isprava) ako je osoba pohađala i završila formalni program osposobljavanja
- u roku od 15 dana od zadnjeg dana osposobljavanja dostaviti Zavodu od strane ovlaštene osobe poslodavca potpisani *Izveštaj o provedbi osposobljavanja* s financijsko-računovodstvenom dokumentacijom u svrhu dokazivanja namjenskog utroška dobivenog iznosa potpore sukladno odobrenim troškovima za provedbu mjere koji mora sadržavati najmanje sljedeće podatke i dokaze:
 - dokaz o isplaćenju plaći mentoru (JOPPD obrazac i izvadak po transakcijskom računu poslovnog subjekta) za vrijeme trajanja osposobljavanja
 - račun temeljem ponude za trošak predavača teorijske nastave i nastavnog materijala ili za trošak teorijske nastave (za formalne programe)
 - kopiju izdane potvrde o stečenim kompetencijama ili kopiju izdanog uvjerenja o stečenoj kvalifikaciji ili stručnoj osposobljenosti (za formalne programe)

Poslodavac ne može radnicima otkazati ugovor o radu radi poslovno uvjetovanih razloga na radnim mjestima na kojima se osobe osposobljavaju.

Polaznik

- redovito i aktivno sudjelovati u osposobljavanju
- po završetku osposobljavanja prihvatiti ponuđeno zaposlenje u skladu sa stečenim kompetencijama

U svrhu utvrđivanja osnovanosti zahtjeva za dodjelu potpore, kada iz dostavljene dokumentacije nije vidljiva osnovanost zahtjeva, Zavod može zatražiti i drugu dokumentaciju od podnositelja zahtjeva, kao i provjeriti istinitost i točnost podataka u dostavljenoj dokumentaciji. Također, Zavod zadržava pravo naknadne provjere i revizije predmetnog zahtjeva i pripadajuće dokumentacije, isplate sredstava i postupanja prema provedenoj reviziji.

Isplata sredstava

1. nositelju osposobljavanja

- trošak mentorstva u roku od 30 dana od dana potpisa ugovora o sufinanciranju osposobljavanja na radnom mjestu
- trošak zdravstvenih pregleda (liječničkog i sanitarnog pregleda), ako su neophodni za provedbu osposobljavanja, isplaćuju se u roku od 30 dana od dana dostave računa i dokaza da je račun podmiren (izvod sa žiro računa nositelja osposobljavanja)
- troškovi teorijske nastave za formalne programe provođene od strane ustanova za obrazovanje odraslih isplaćuju se u roku od 30 dana od dana dostave računa i dokaza da je račun podmiren (izvod sa žiro računa nositelja osposobljavanja)

2. polazniku obrazovanja – na početku mjeseca za prethodni mjesec na temelju prisutnosti na nastavi

- za hrvatske povratnike/useljenike iz hrvatskog povratništva, kako su isti definirani Pojmovnikom objavljenim na <https://mjere.hzz.hr/korisnicki-centar/pojmovnik/>, refundacija stvarno nastalih troškova obveznog zdravstvenog osiguranja, prijevoda dokumenata i naknade na ime priznavanja inozemne obrazovne i stručne kvalifikacije 30 dana od dana dostave dokaza o nastalim troškovima.

Napomene

Osoba koja je upućena na osposobljavanje na radnom mjestu ne briše se za vrijeme osposobljavanja iz Evidencije i prima novčanu pomoć. Ukoliko je osoba u trenutku početka osposobljavanja na radnom mjestu kod poslodavca primatelj naknade za vrijeme nezaposlenosti, sukladno članku 64. Zakona o tržištu rada (NN 118/18, 32/20, 18/221, 156/23, 152/24) zadržava za vrijeme trajanja osposobljavanja pravo na novčanu

naknadu. Osobi kojoj za vrijeme trajanja osposobljavanja na radnom mjestu kod poslodavca istekne pravo na novčanu naknadu ima pravo na novčanu pomoć do isteka osposobljavanja.

Poslodavac osobi koja se osposobljava na radnom mjestu ne smije naložiti obavljanje poslova u razdoblju između 22 sata uvečer i 6 sati prije podne te nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi.

Osposobljavanje na radnom mjestu provodi se u punom radnom vremenu od 40 sati tjedno.

Sredstva osiguranja

- Podnositelj zahtjeva će, najkasnije u roku od 8 dana od dana sklapanja ugovora o dodjeli potpore (i kao uvjet isplate potpore), Zavodu dostaviti od strane javnog bilježnika potvrđenu bjanko zadužnicu/e, izdanu na veći iznos od iznosa koji će biti isplaćen podnositelju zahtjeva sukladno navedenom ugovoru.
- Ugovorom o dodjeli potpore bit će određeno da su odredbe o bjanko zadužnici bitan sastojak ugovora, te da će iste vrijediti među strankama ugovora i u slučaju njegovog otkaza ili raskida,
- Zavod ima pravo po svojoj ocjeni ispuniti i podnijeti bjanko zadužnicu na naplatu protiv podnositelja zahtjeva (i/ili jamaca-plataca) radi namirenja bilo kojeg potraživanja iz ugovora o dodjeli potpore, uključujući osobito i potraživanje s osnova naknade štete, povrata isplaćenog po raskidu ugovora ili stečenog bez osnove. Zavod nije dužan posebno obavijestiti podnositelja zahtjeva (i/ili jamca-platca) prije podnošenja bjanko zadužnice na naplatu. Po iskorištenju zadužnice (u cijelosti ili djelomično), podnositelj zahtjeva (i jamci-platci, ako ih ima) su dužni predati Zavodu novu bjanko zadužnicu.
- Zavod je ovlašten zadržati bjanko zadužnicu u svom posjedu (kao i pravo na naplatu iste) sve do okončanja naknadne provjere i revizije predmetnog zahtjeva, pripadajuće dokumentacije i isplate sredstava po sklopljenom ugovoru o dodjeli potpore. Navedeno se ne primjenjuje ukoliko (i) je Zavod podnio bjanko zadužnicu na naplatu ili (ii) Zavod utvrdi postojanje tražbine prema podnositelju zahtjeva, u kojem slučaju Zavod ima pravo zadržati bjanko zadužnicu sve dok se njegove tražbine u cijelosti ne namire.

Dokumentacija

Zahtjev se predaje putem online aplikacije na web adresi: www.mjere.hzz.hr najmanje 15 dana prije planiranog početka osposobljavanja. Poslodavac mora imati aktivan korisnički račun na web portalu <https://burzarada.hzz.hr/>.

Dokumentacija koju poslodavac dostavlja uz prijavu:

Zahtjev nositelja osposobljavanja sadržava:

- podatke o poslodavcu kod kojeg će se provoditi osposobljavanje
- podatke o obrazovnoj ustanovi u kojoj će se provoditi teorijska nastava (za formalne programe osposobljavanja)
- podatke o programu osposobljavanja s definiranim razlozima za provedbu osposobljavanja, trajanjem, ishodima učenja te znanjima i vještinama stečenim nakon osposobljavanja
- podatke o mentorima/predavačima
- podatke o izabranim polaznicima
- podatke o troškovima programa osposobljavanja s priloženom ponudom ustanove/poslovnog subjekta za ostale troškove (trošak predavača, nastavnog materijala/trošak pohađanja programa u obrazovnoj ustanovi/trošak liječničkog i sanitarnog pregleda prema potrebi)
- Izjavu poslodavca o stečenoj kvalifikaciji i radnom iskustvu mentora

- Izjava o obavljanju gospodarske djelatnosti za neprofitne organizacije⁶⁵
- dokaz o iznosu ugovorene plaće mentora unazad tri mjeseca

Dokumentacija/podaci koje će Zavod pribaviti razmjenom s nadležnim tijelima:

- Potvrda Porezne uprave o obvezama po osnovi poreza i doprinosa iz koje mora proizlaziti da podnositelj zahtjeva nema dospjelih, a nepodmirenih obveza po osnovi poreza i doprinosa, odnosno da su eventualno postojeće obveze regulirane sklopljenim Upravnim ugovorom s Poreznom upravom.^{66, 67}
- za hrvatske povratnike/useljenike iz hrvatskog iseljeništva dokaz temeljem razmjene sa Središnjim državnim uredom za Hrvate izvan Republike Hrvatske

NAPOMENA: Ukoliko Zavod u suradnji s nadležnim tijelima ne uspostavi elektronsku razmjenu za neki od gore navedenih dokumenata, pisano će obavijestiti podnositelje zahtjeva o daljnjim aktivnostima.

⁶⁵ Izjavu popunjavaju isključivo poslodavci neprofitne organizacije kako je definirano Pojmovnikom, a u svrhu dokaza o obavljanju gospodarske djelatnosti.

⁶⁶ Ako Zavod pribavi Potvrdu s naznakom postojanja bilo kakvog dugovanja, pozvat će podnositelja zahtjeva da, najkasnije u roku od pet radnih dana od dana zaprimanja takvog poziva, Zavodu dostavi urednu Potvrdu o nepostojanju dospjelih, a nepodmirenih obveza po osnovi poreza i doprinosa. Ako podnositelj zahtjeva ne postupi sukladno takvom pozivu, Zavod će postupiti prema pribavljenoj Potvrdi.

⁶⁷ Nije propisano u kojem razdoblju će Zavod pribaviti Potvrdu što podrazumijeva da Zavod istu može pribaviti razmjenom u bilo koje vrijeme dok obrada zahtjeva traje.